

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA BISERICĂȘCĂ ȘCOLARĂ LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ

In jurul proiectului de reorganizare a învățământului teologic.

— Apărarea școlii noastre teologice —

II.

În numărul trecut am văzut cum „noul tip” de învățământ teologic păcătuiește contra principiilor pedagogice elementare. Geșala odată începută cu admiterea unui asemenea tip cu totul *antipedagogic*, ca tip *unic*, culminează în dispozițiunile ce se iau cu privire la localitățile unde trebuie să ființeze, chiar din toamna acestui an, noile seminarii „de vocațiune”.

Aici proiectul face „*tabula rasa*” din trecutul și prezentul tuturor seminariilor și Institutelor teologice actuale, încălcând deci *toate drepturile sfinte*, ce aceste Institute uni au dobândit cu multă trudă în timpuri grele pentru neam și Biserică.

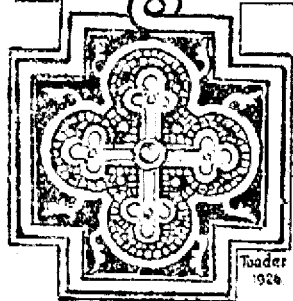
Ca ilustrare să luăm spre exemplu: Constanța și Arad:

La Constanța funcționează actualment un seminar cu 8 clase, înființat abia de 4 ani și jumătate, fără a avea un local propriu, utilizând niște cazărni vechi (contractul de închiriere expiră în Iunie a. c.), fără un corp didactic complet: se predau cu surdă și chiar de către domnișoare. Un inspector al seminariilor spunea vara trecută, că opinează pentru închiderea seminarului din Constanța, de oarece consideră tolerarea lui „*o crimă morală*”. Noul proiect ridică acest seminar la rangul unui „seminar de vocațiune”, la care ultimii doi ani să fie asemănători în studii cu primii doi ani dela Acajemiile

Așa dar, acolo unde nu se pot găsi profesori și acomodațiuni pentru elevi între 11—19 ani, se vor găsi cu prisosință pentru elevi între 15—21 ani!

La Arad funcționează astăzi, într'un local modern propriu, un Institut teologic cu durata învățământului pe trei ani, având la bază liceul complet sau o școală secundară similară. Acest Institut a luat ființă în anul 1822, când nu mai era nici un institut de acest fel pentru fiii Românilor din Ardeal. În cursul celor trei ani, se face o cultură pur teologică, la care se adăogă și filosofia. Educațiunea religioasă este așa fel făcută în acest Institut, în cât sunt prea rari cazurile când absolvenții teologi dela Arad n'ar fi îmbrățșat cariera preoției.

Experiența lui de un veac i-a perfecționat organizația, a mărit și a întărit încrederea credincioșilor nu numai din eparhia Ara-

dului, ci și din ținuturile românești rămase încă sub stăpânire străină, căci aci se pregătesc preoții parohiilor din ținuturile sârbești și ungurești.

Prin lupta națională, culturală și bisericască ce a susținut și susține încă în mijlocul națiunilor și confesiunilor bine organizate, Institutul teologic din Arad s'a afirmat cu prisosință dreptul la existență, drept ce a s'nuls cu multă trudă și cu mari sacrificii autorităților apăsătoare de odinioară.

Noul proiect trage cu buretele peste toate acestea, când prin art. 60 doboară acest institut la nivelul unui „seminar de vocațiune“, pe care l-am arătat cât de insuficient este, păcătind contra principiilor pedagogice.

Dar mai mult, prin această dispozițiune se face și o mare nedreptate Aradului comparat cu Sibiu și Oradea mare unde Institutele de acolo, *surori mai tinere*, sunt ridicate la rangul de academii.

Avându-se în vedere spiritul general al proiectului: de a da clerului o cultură teologică superioară (art. 2); apoi dispozițiunile art. 19, de a da fiecărei Eparhii câte o Academie teologică, și înfățișat avându-se în vedere însăși instituțiunea teologică actuală din Arad, cu rolul ei din trecut și prezent, nu rămăneau decât două soluțiuni: sau se lăsa Institutul teologic arădan în forma lui actuală, — fiind cel mai apropiat tip de tipul academiilor teologice, — sau i-se aplică regulamentul academiilor și numai printr'o înmulțire a materilor de studiu și prin adăugarea unui an în plus, se realizează dispoziția art. 19 de a avea o Academie teologică în Eparhie.

Dacă transformarea unui seminar cu 8 sau 4 clase într'un „seminar de vocațiune“ cu 6 clase s'ar face cu ușurință, aceasta neîntrerupând seria promoțiilor, cazul se prezintă cu totul altfel când e vorba să transformi un Institut teologic într'un „seminar de vocațiune“. În cazul Aradului, dacă am presupune că transformarea s'ar produce, cum prevede proiectul, chiar din toamna aceasta, după doi ani — adică la data când studenții anului I. de acum vor promova Institutul — va urma un period de 4 ani (de la 1929—1933), — până la absolvenții seriei ce ar înceta „seminarul de vocațiune“ în toamna lui 1927 —, când nu va fi nici-o promoție, deci nici-un *candidat la preoție*. Acest fapt va pune Eparhia Aradului, *una din Eparhiile cu parohiile ce'e mai bogate și cea mai importantă din puocul de vedere geografic*, într'o pozițiune mai deplorabilă de cât acum 9 ani, în primul an ce a urmat războiului mon-

dial. Dar va suferi nu numai Eparhia Aradului, ci și ținuturile românești rămase sub Unguri și Sârbi.

(Va urma.)

Dr. Vintilă Popescu
prof. de filosofie la Inst. teol. ort-rom. Arad.

Misiunile religioase.

Se apropie postul mare. Misiunile poporale, organizate în toamnă și în postul Crăciunului, după luminata îndrumare a P. Sfințitului nostru Stăpân, trebuie să fie reluate și să continue cu însuflețire și cu mai mare intensificare în primăvară, în postul Sf. Pașii. Rezultatele obținute la prima încercare, nedeschid frumoase perspective de realizări pastorale. Iară experiențele câștigate ne vor călăuzi la o mai sistematică organizare, înlăturând nepotrivirile.

Vom rămănea, deocamdată, și pe mai departe pe lângă *durata de 2 zile*. În legătură cu un praznic sau zi de Duminecă. În praznic se face vecernia, alungită de mai mulți, Satul, obicnuit, îmbracă altă haină cu astfel de prilejuri. Și vin la biserică și numai de dragul curiozității, care pentru atâția s'a prefăcut în izvor de reculegere și refacere religioasă.

La vecernie se ține *predică de în demn la mărturisire*. Desigur, ori cât de iscusită, ea nu poate cuprinde și adânci problema pocăinței în toate nuansele și amănuntele ei. De aceea preotul localnic își va pregăti credincioșii cu săptămâni înainte, pentru acest examen de conștiință. Și urmând îndată mărturisirea, predica ar avea mai mult caracter de îndemn, decât de lămurire și analiză.

În deosebi trebuie atras tineretul în raze de acțiune misionară. În cele mai multe părți domină ideea atât de greșită că numai bătrânii sunt *vrednici*, să se spovedească și cuminece, ori numai pe patul de moarte se cuvine a se face. E nevoie de o temeinică lămurire în această direcție, căci am întâlnit suflete cu adevărat pline de frica Domnului, dar numai puțin înfricoșându-se și tremurând în tot trupul, când stăruiam să se spovedească și cuminece. Obiceiul rău și aici e mai tare decât legea și gurile babelor nici aici nu rămân fără amestec.

Adevărat, până acum nici Biserica însăși n'a căutat să exploateze, după importanța și puterea lor de refacere religioasă cele două taine: pocăința și cuminecarea. Nu le-a înbiat cu stăruință și cu destulă conștiință de misiunea ei Biserica, ci a așteptat să fie cerute de credincioși. Și n'a căutat să inițieze un curent, de pe urma cărui să se nască un *deosebit cult*, pentru împărtășirea cu cele două sfinte Taine, singurele cari fac mărturie nemincinoasă de sufletul cu adevărat creștin.

Lumea noastră este creștină prin botez, dar nu și prin respectarea practică a normelor de viață, după Legea Domnului. Scoborârea principiilor creștine în realizări de fapturi, strâns legate de viața de toate zilele; practicarea continuă și consecventă a unor îndatoriri, orânduită de doctrina Mântuitorului, și impuse de anume cerințe ale unor porunci bisericesti în vigoare — e prea puțin cunoscută.

La orice societate în lume, vrând să fie membru trebuie să-l accepți, să-l respecti și să-ți potrivești atitudinea de viață după cerințele statutelor, a legunilor, pe temeiul căreia s'a organizat. Altfel chiar membru fiind, te eliminezi singur și nici societatea nu va întârzi să vină cu sancțiunea cuvenită. Ori te potrivești, ori pleci!

Numai în biserica lui Hristos ori fie altfel? Și Biserica o o societate, în cadrele căreia credincioșii sunt organizați pentru sprijinire reciprocă, în vederea unui scop, a celui mai înalt și mai desăvârșit scop: *mântuirea sufleteor*. Și Biserica-societate are norme precise de viață pentru atingerea scopului, dar prea e largă îngăduința față de cei ce nu le respectă și totuși vor să rămână în cadrele ei, și servesc chiar la situații de conducere. Prea e lax criteriul de apreciere a atitudinilor de viață, măcarcă Mântuitorul a pus îndeplină lumină doctrina Sa și Biserica, în cursul veacurilor, în legătură cu abaterile și rătăcirile vremilor a precizat-o în dogme de credință, în canoane de disciplină morală și în porunci bisericesti, tot atâtea legiferări neabrogate până acum. Și totuși mai flecare se simte nedreptățit să-și formuleze principiile de viață a parte și să urmeze după inspirații personale, declinand orice control și autoritate, căreia s'ar datora supunere și ascultare. Suntem creștini cu numele, nu și cu faptele și cu viața, potrivită după paragraful legii, pe care se întemeiază creștinismul și biserica lui Hristos.

Misiunile au acest rost, de a trezi conștiințele și a le face să se pătrundă de răspunderea pentru împlinirea ori neîmplinirea obligamentelor impuse de lege, ai cărei credincioși se mărturisesc; și să tragă apoi cuvenitele consecințe. Fără aceasta despărțire a oilor de capre, puterea de viață a creștinismului nostru va continua să lăncezească.

Mai mult decât atât. Misiunile, concretizate în mărturisire și cuminecare, sunt cel mai puternic mijloc de combatere a rătăcirilor sectare. Această *soldarizare în numele lui Hristos prin pocință și împărțășire* este stânca de care se vor sfărâma orice tendințe de destrămare. Cu credincioși, înarmați duhovnicește prin spovedaniile și înălțați prin conștiința superioară de a avea părtășie cu Hristos Domnul în sf. cuminecătură, se duce la izbândă sigură lupta împotriva tuturor relelor, a patimilor, a slăbiciunilor și ispitelor unei vieți, oricât de dărăpanate.

De aceea în frontul acțiunii noastre pastorale

de azi, trebuie să falfăie drapelul, pe care am scris: *mărturisire și cuminecare*, în numele cărora am ieșit pe teren. Pe măsura ce vom recruta soldați credincioși sub cutele acestui drapel, vom cuprinde pământul pentru statornicirea împărăției lui Hristos între oameni. Și dinpotrivă. Câți nu se solidarizează cu acest marș de cucerire a sufletelor, trebuie să fie ținuți măcar în evidență, dacă nu izgoniți, ca nefăcând parte din oastea luptătorilor credincioși pentru Hristos și pentru Ideialul, de El adus în lume, și singur îndreptățit a câștiga depina biruință.

Rărirea aparentă a rândurilor, ori puținul succes dela început, nici odată nu trebuie să ne stânginească avântul și persistența în munca începută cu conștiința clară a misiunii.

După mărturisirea creștinilor, săvârșită cu temei și cu răbdare la vecernie, — a doua zi, în cursul sf. liturghii se face cuminecare, premărgându-l, în loc de priceastă, o scurtă alocuție — cu atât mai plină de căldură și de îndemn la sf. împărțășire. Serviciul lung nu îngăduie acum o cuvântare largă. Importanța sf. Cuminecături poate fi bine lămurită la vecernia zilei a doua, când nu vor lipsi cei ce s'au împărțășit la sf. liturghie ca să-și întărească sufletele, și alții, cu ei, vor veni să guste din izvorul de învioreare al cuvântului, agonisându-si gânduri bune pentru viitor măcar, dacă de astă dată au scăpat prilejul de a se împăca cu Hristos și a L primi în casa sufletului lor cu smerenia lui Zahel, ca să lucreze și mântuirea lor.

În decursul cuminecării, preotul localnic va urmări cu atențiune pe cei ce se perondează, ca să poată fixa numărul celor ce sau împărțășit, făcând statistica lor în trei grupe: Oameni în vârstă: bărbați și femei; cei în floarea vieții: bărbați și femei și tineretul feciori și fete. Sunt necesare și astfel de evidențe căci astfel nu se poate urmări progresul ori lăncezirea vieții religioase.

Se poate ca la sfârșitul sf. liturghii preotul localnic să mulțumească fraților pentru concursul dat întru ridicarea sufletelor și repararea lor religioase. Conducătorul misiunilor, ori altul folosește prilejul de îndemn la alipire către biserică și slujitorii ei. Se va pune stăruință deosebită pe lângă tineret, — fete și feciori deopotrivă, — ca și pe lângă cei în floarea vieții să se apropie cu „frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste“ nesilită, de cele două sfinte Taine. Dar vor fi lăsați cu totul înafară de cadrele misiunilor pentru popor — *școlarii*. Misiunile pentru copii trebuie să ne fie o preocupare de viitor ca și misiunile pentru intelectuali. Mărturisirea și cuminecarea copiilor trebuie să rămână deocamdată numai în grija preotului—catihet, și cu alt prilej, decât acela al misiunilor pentru adulți. Fiind mulți și neastâmpărați după firea copiilor, împiedecă desfășurarea liniștită a misiunilor, reclamă prea mult timp pentru ei, de nu rămâne suficient răgaz pentru mărturisirea celor mai

în vârstă. Iar dedarea rea de a le face *mărturisire colectivă*, citindu-se deslegarea peste toți, trebuie să înceteze. Mărturisirea nu poate fi decât individuală, la copilul frăg-d ca și la omul în viață. Astfel nu este canonică și nu-și ajunge scopul.

Asemenea trebuie înlăturat uzul mai multor mărturisiri de-odată în cuprinsul aceluiaș locaș. Ori cât de pe șoptite ș'ar face mărturisirea, temerea că poate fi auzită și de un al treilea, stânginește pe penitent în a face deplină și sinceră mărturisire.

Atitudinea preotului în scaunul mărturisirii și felul cum mărturisește, mai mult decât pregătirea creștinului, îl aduce acestuia izbăvire sau osândă. Aceasta nu vrea, nici de cum să absolve pe creștini dela datoria de a-și face amănunțita examinare a conștiinței, înainte de a se înfățișa preotului. Mui mulți, trebuie să stăruim a face educația credincioșilor asupra felului cum trebuie să se pregătească. Totuș și în cursul mărturisirii duhovnicul va ajuta pe penitent a se examina profund; cum tot așa îl va ajuta la trezirea părerii de rău, pentru ca să-l poată urma un real propus de îndreptare. La mărturisire e mai mare răspunderea duhovnicului decât a penitentului. La fel e răspunderea preotului, dacă penitentul poate fi admis îndată, a doua zi la sf. cuminecare. Preoția noastră aici trece prin proba de foc, care curăță pe alții, ori ne mistuie pe noi!

În ziua a doua, după vecernie, dacă e vreme cu prilej mai poate fi susținută o *conferință la casa culturală*, ori la școală. Subiectul cel mai nimerit poate cu acest prilej e: învățătura despre biserică, — în localități contuminate de sectarism. — având caracter polemic, cu tendința de a pune în fața tuturor rătăcirile acelor; ori despre folosul sufletesc al citirii sf. scripturi și a cărților de edificare religioasă.

Să nu se scape din vedere nici odată din partea conducătorului misiunilor, vizitarea intelectualilor și a fruntașilor localnici. Vizita de curtuozie, în prealabil creaiară atmosferă, trezește interesul și le va sporii sentimentul obligațiunii. de a nu lipsi dela împlinirea unor datorii de conștiință. și pilda lor nu va întârzia să se reverse ca o ploaie binefăcătoare, dela înălț mi spre lanurile întinse, fructificându-le.

Orientările scoase din experiențe și observațiuni asupra desfășurării lucrului, ajută la îndrumarea lui pe drumul cel mai bun.

Arhim. P. Morușca.

S'a aflat potirul lui Hristos dela Cina cea de Taină?

După cum raportează „Westminster Gazette” din Londra *Dr. James R. ndel Harris* intenționează cu ocazulnea unei conferințe să arate potirul, despre care se susține că ar fi același vas pe care l'a folosit Hris-

tos la serbarea Cinei cei de Taină — Potirul acesta s'a găsit când-va în Crimeea de către archeologi germani, și *Drul Harris* a ajuns prin cumpărare în posesiunea lui. — În cursul transportului spre Englitera s'a spart potirul fabricat din sticlă găvânoasă, a succedat însă prin reparare iscusită a delatura paguba. Vasul e văpsit în culoare gălbue-aurie și a fost modelat într'o formă de lut; acela provine verosimil dela renumita fabrică de sticlărie din Sidon. Potirul cuprinde cam o jumătate de litru. El poartă o inscripție în limba greacă cu litere reliefate. Se crede că producerea lui datează din primul secol înainte de Hristos.

Dacă și nu se poate respinge așa ușor și necondiționat probabilitatea, cum că vasul acesta să se fi folosit aievea la aceea serbare în sala, în care a avut loc Cina cea de Taină, totuși presupunerea această ar câștiga multă verosimilitate, dacă obiectul din chestiune s'ar fi găsit în Ierusalim.

Posesorul actual al acestei reliquii scumpe e un savant binemeritat în ale scrutărilor biblice, care a întreprins în orient călătorii întinse cu scop de scrutare și a publicat numeroase opuri științifice despre acele ținuturi. Dânsul își păstrează proprietatea valoroasă cu multă îngrijire și precum asigură foaia susmenționată cu ocaziunea conferinței sale contemplate, va lămuri temeinic secretul acestei descoperiri.

Tradus din „Temevarer Zeitung” din 16 Dec. 1926.

Sânicolaul-mare, la 20 Decembrie 1926.

Nicolae F. zeșanu.
protopop mil. ort. rom. în retr.

Din activitatea „Soc. Studenților teologi” din Arad.

— Serbarea culturală-religioasă din Pâncota —

Conștientă de menirea membrilor ei și în dorul de a contribui încă de pe acum la ușurarea muncii de mâlne, Societatea studenților dela Institutul teologic din Arad a reinceput activitatea de propagandă culturală și religioasă în mijlocul poporului. În scopul acesta s'a hotărât a se organiza serbări la sate cari să fie adevărate prilejuri de înălțare sufletească și inspirațiuni de dragoste pentru legea strămoșească. O astfel de manifestare a avut loc Duminică (6 Febr.) în com. Pâncota. Locuitorii acestei comuni s'au strâns în sărbătoare dela ora 10 a. m., a acelei zile, când neobositul director al Institutului teologic *Dr. T. Botiș* a început slujba sfei Liturghii la oaltă cu părintele local *Iercoșan*, iar corul teologilor dădea răspunsurile. Pâncotenii în haină de sărbătoare a neamului nostru, au ascultat sf. slujbă cu multă evlavie și cu o disciplină bisericească exemplară.

Predica însuflețită a părintelui director *Dr. Botiș*, despre credință și roadele ei în contrast cu necredința, a fost plină de învățături sublime și de îndemnuri prac-

tice pe cari ascultătorii ce umpleau biserica le-au ascultat și primit cu multă mulțumire.

La ora 3 p. m. a fost ținută în „sala culturală” o mică petrecere fără plată obligatoare, pentru cei ce nu puteau lua parte seara. Unul dintre studenți a vorbit dând multe sfaturi folositoare.

Seara la ora 9 s'a început serbarea cea mare în sala hotelului „Dacia”.

Dl. profesor Dr. Vintilă Popescu a deschis programul printr'un cuvânt introductiv, arătând scopul activității societății stud. teologi în orgonizarea serbărilor la sate.

Corul sub conducerea Dlui Lipovan (fiul) începe programul cu „Corurile spun”. Bucățile executate au fost viu aplaudate și cerute de mai multe ori.

Partea II-a a programului a fost ocupată de piesa „Străbunii” în care studenții s'au arătat adevărați fii ai personajilor jucate. Jocurile de scenă au fost atât de bine interpretate încât spectatorii au fost mișcați până la lacrimi. La terminare o singură dorință stăpâna pe auditorii: Societatea studenților teologi din Arad să nu-i dea uitării ci să se reîntoarcă iarăși pe la ei, căci de asemenea lucruri frumoase nu te mai saturi ascultându-le.

Multă laudă și mulțumire se datorește tuturor frunțașilor din Pâncota cari au muncit din răpuzeri pentru reușita petrecerii arătându-se bunii Români și adevărații fii ai Bisericii ortodoxe române.

† IULCHIȚA FILDAN.

Văliu sinistru al morții fără de milă, s'a coborât în casa prim-pietorului Alexandru Fildan din Beliu și i-a răpit pe scumpa sa soție Iulchița tocmai în timpul când această familie bună și cinstită avea dreptul să se bucure de roadele unei munci grele de 30 de ani.

Ne doare mult, și simțim un mare gol în inimi când dispar din mijlocul nostru persoane cari erau mândria societății românești. Căci răposata Iulchița Fildan, era o podoabă a săcietății noastre românești. În vremuri de opresune grea, când soțul său ținea funcțiunea de notar, era o româncă desăvârșită în casa căreia se alimenta cu multă ȧscușință dragostea pentru limba și legea românească. Așa cum a învățat în casa tatălui său Porfirie Popescu fost învățator în Covăsiu și dela nemângăiata s'a mamă bătrână, care prin defuncta își pierde ultima fiică.

Pe defuncta o deplânge îndureratul soț Alexandru Fildan, neconsolata sa mamă, unicul frate și Popescu preot în Pecica cu familia și toți cei ce au cunoscut-o.

Bunul Dumnezeu s'o așeze în ceata color drepti.

Familia a dat următorul necrolog: cu inima frântă de derere aducem la cunoștința rudeniilor și cunoscuților lor, că prea iubită noastră soție, fiică, soră, cumnată și mătușă Iulchița Fildan născ. Popescu, soție de prim-pietor în Beliu (jud. B. hor), a trecut la cele

vecinice, după lungi și grele suferințe, joi în 10 Februarie 1927, în etate de 50 ani și ai 33-lea an de căsătorie, dându-și nobilul său suflet în mâinile creatorului.

Rămășițele pământești ale scumpei noastre răposate se vor transporta la casa familiară, în comuna natală, Covăsiu Podgoria (jud. Arad), unde se va înmormânta, la 12 Februarie a. c. ora 1 d. m.

Dormi în pace suflet nobil!

Arad, (Sanatorul Pozsgay), la 10 Februarie 1927
Alexandru Fildan soț, vad, Porfirie Popescu mamă
Ioan Popescu, paroh frate și soția Anghelina, Porfirie Sever, Felicia nepoti.

Diața culturală la Cenad.

Noi știm că pretutindeni și mai ales la sate ne stăpânește problema răspândirii culturii, a cărei ridicare cere totdeauna o a ține vie și personală, o jertfă.

Avem școli, avem biblioteci cu cărți multe, toate aceste însă sunt numai simulacre de cultură, dacă nu intervine factorul principal ca să pună baza în slujba vieții omenești și să facă să se ridice din nenumăratele pagini ale cărților, forța străbătătoare și duhul viu.

Acești factori, esențiali culturali, așezați în inima poporului sunt: *Preotul și învățătorul* cari, știu să-și facă datoria în orice moment critic, nu numai față de împospătarea și răspândirea culturii în popor ci și față de nevoile neamului și țării românești.

Preoților și învățătorilor fie pregătiți ori nepregătiți, dăruiti ori nu, lor le cerem totul, dela cultura generală până la cea mai specială, dela îndemnul sufletului și luminarea țaranului până chiar și la economia agricolă.

Pentru rezolvarea acestei probleme culturale în comuna *Cenadul mare* la inițiativa harnicului preot ort-rom. Gh. Ionescu și însuflețitul învă. dir. D. Bozianu, a luat ființă pe ziua de 2 Ianuarie 1927 Societatea culturală „*Cercul tinerimii adulte Sfântul Gheorghe*”, fiind în frunte cu numiții: preot și învățător și cu un număr considerabil de membrii, cu scopul de a îngriji prin diferite mijloace de dezvoltarea membrilor săi.

Societatea dela înființarea ei au ținut o serie de conferințe populare împreunate cu declamări și diferite legende și vom continua în fiecare Duminică în sala școlii de stat No. 1.

Deci nu trebuie să uităm recunoștința, stima și lauda remarcabilă ce datorăm Dl. Gheorghe Ionescu preot, directorul societății și D. Bozianu învă. director președintele societății pentru truda și munca neobosită ce o depun ca o jertfă în interesul răspândirii culturii între țărani.

Cenadul-mare.

At. Crăciun,
notar.

Viața religioasă în Arad.

Incredințat din partea P. P. Sale Părintelui Episcop Grigorie, dl. Dr. Gh. Ciuhandu a ținut în 10 Februarie o confătuire cu preoșimea din Arad, în care s'a stabilit seria predicilor ce se vor rosti în cursul Triodului și Săptămâna Patimilor în biserica catedrală și celelalte biserici din Arad.

Dăm aici, seria acestor predicii:

La 13 Febr. Duminică Vameșului și Fariseului
Dir. Dr. T. Botiș, la 20 Febr. Duminică Fiului răstăcit Păr. C. Turicu, la 27 Febr. Duminică Lăsăturii de carne Pr. Florea Codreanu, la 6 Martie Duminică Lăsăturii de brânză Pr. S. Stefea, la 13 Martie Duminică I a din post Prof. Dr. S. Șclovan, la 20 Martie Duminică II a din post Pr. Florea Codreanu, la 25 Martie Bunăvestire Arhim. P. Morușca, la 27 Martie Duminică III-a din post Prof. I. Halmăgean, la 3 Aprilie Duminică VI a din post Pr. N. Biru, la 6 Aprilie Deniile de Mercuri Păr. C. Turicu, la 8 Aprilie Deniile de Vineri Prot. Dr. Gh. Ciuhandu, la 10 Aprilie Duminică V-a din post Dr. N. Mihaln, la 17 Aprilie Duminică Florilor Arhim. P. Morușca, la 17 Aprilie Duminică la denii Păr. C. Turicu, la 18 Aprilie Luni la denii Păr. F. Codreanu, la 19 Aprilie Rilați la denii Prof. Dr. N. Popovici, la 20 Aprilie Mercuri la denii Păr. C. Turicu, la 22 Aprilie Vecernie din Vinerea patimilor Protosincol Dr. I. Suciu.

În capela dela Internatul de fete vor predica alternativ preoșii: N. Mihaln și A. Pârveu, iar în capela dela spitalul jud. țan, părintele Simion Stana.

Mișcarea religioasă în București

În ultimul timp se vorbește mult despre rodnică activitate pe care o depune asociația creștină „Patriarhul Miron” pentru însănătoșirea morală a vieții noastre publice. Membrii asociației au trecut la fapte, botzând copiii părăsiți sau înstrăinați dela credința strămoșească, sau ajutând pe suferinzi de toate categoriile sociale.

Duminică la 30 Ianuarie la ora 7 seara, asociația „Patriarhul Miron” și-a încununat în fața unei mulțimi însoțite care nu mai încănea în marea biserică Sf. Ilie Gorgani, o nouă operă de binefaceri socială.

A cununat primele familii care trăiau de vreme îndelungată fără binecuvântarea bisericii. Prin deosebita dragoste duhovnicească a părintelui paroh al bisericii Gorgani și însușirea mistică a mulțimei de credincioși, solemnitatea a luat un crater simbolic.

Mreșele ca și copiii lor erau îmbrăcate în pitorescul port românesc. Serviciul divin s'a săvârșit de către cinci preoști, răspunsurile religioase fiind date de către mulțimea membrilor asociației „Patriarhul Miron”.

Slujba a decurs într-o emoție generală. Lungi panglici tricolore, ținute de credincioși și legate de lumânările nașilor, străbăteau biserica în toate părțile simbolizând unitatea morală și națională a tuturor credincioșilor cu actul creștin care se săvârșea.

Au luat parte și familii din elita intelectuală a Capitalei.

După oficierea cununiei, pr. Ieromonah Teofil Ionescu conducătorul asociației și d. Gh. Lungulescu au subliniat însemnătatea simbolică și națională a faptului, cerând credincioșilor să lupte necurmat pentru spiritualizarea și moralizarea prin creștinism a vieții noastre sociale.

Duminică se va săvârși la Sf-ta Patriarhie botezul unui însemnat număr de adepte, trecute la biserica noastră creștină ortodoxă.

Comunicat oficial.

La adresa Consiliului nostru eparhial No. 394/926, Ministrul Finanțelor, Direcțiunea generală a contribuțiilor, cu No. 24574,926 din 1 Februarie a. c. ne aduce la cunoștință că a dat ordin circular tuturor Administrațiilor financiare că la achitarea salariilor preoșilor să nu li-se poată pretinde decât justifierea plății impozitelor pe salarii și a impozitului global iar nu și justificarea plății altor impozite fie agricole, fie pe clădirii etc. pe care le mai au încă de achitat.

Ceace comunicăm Cucernicilor Preoști spre știre.

Arad, la 5 Februarie 1927.

Dr. Grigorie Gh. Comșa m. p.
Episcopul Aradului.

Uniții și dreptatea.

Estigător la cer felul cum uniții de azi se apără pe toate căile ca nu cumva să le treacă oamenii la biserica-mamă ortodoxă. Ei ar voi ca dacă un sat întreg de uniți ar trece la ortodoxie, afară de un om, care ar rămâne unit, acelui om singur să-i rămână biserica și averea. Aducă-și aminte uniții ce s'a întâmplat după 1700. Atunci s'au dat uniților 260 biserici în comune, unde uniții erau în minoritate evidentă. Și câte biserici ortodoxe nu au luat uniții în comune, unde au mai rămas destui ortodocși deși uniții formau majoritatea.

Toate aceste date se găsesc în broșura: „Să se facă lumină” a părintelui asesor Măteț Voileanu dela Sibiu. Recomandăm tuturor să citească aceea broșură căci vor vedea atunci că biserica ortodoxă e vrednică tot de mai multă și mai multă iubire.

Preoții răi cum pot sluji?

Da, pot! pentru că devenind răi ei nu încetează a fi preoți. Incetați oare dumneavoastră de a fi creștini pentru că ați făcut un păcat!

Un judecător încetează de a fi judecător de a da sentințe obligatoare dacă el nu ar fi la înălțimea sa? Un tată de a fi tată pentru că lipsește dela datorii sale? Un căpitan pierde el dreptul de a comanda pentru că comite o faptă contra disciplinei?

Dacă este așa în lucrurile lumești în care sarcinile publice pot, la rigoare, să fie ridicate, ca vine, cu atât mai stabil, mai nestrămutabil încă nu trebuie să fie, în lucrurile divine, acest caracter sfânt al preoției pe care se odihnește siguranța conștiinței și viața credincioșilor.

Dacă preoții noștri ar înceta de a fi preoți prin singurul fapt al unui păcat grav, nu am ști nici odată dacă noi primim în adevăr din mânele lor lucruri sfinte căci numai Dumnezeu cunoaște și cercetează conștiințele.

Pentru noi sânt preoții; pentru noi rămân, ca atari, chiar când ei uită de marea lor datorie.

Intoarcerea unui baptist.

Născut din părinți baptiști, tânărul Ilie Buda, deși la vârstă de 22 de ani, nu intrase încă nici odată în Biserică ortodoxă. Fiind de profesune meseriaș, a cutreerat mai multe orașe și sate, fiind în toate locurile un cercetător fanatic al capitelor sectante. Ajuns în Galșa ca salariat în atelierul unui meseriaș român și bun creștin de aici, am căutat îndată prilejul să-l vorbesc, năzuindu-mă să-l conving de rădăcirea în care se află. I-am dat rând pe rând broșurile apărute în B. bl. creșt. ort. și apoi alte cărți și broșuri discutând pe urmă cele citite și rugându-l la fiecare ocaziune, să vină la sf. biserică, care singură poate să-i dea mângâierea, după care sufletul dânsului însetează atât de mult. La nașterea Domnului a venit apoi la sf. biserică și a venit de-a funci regulat la fiecare Liturghie și la fiecare vecernie. Iar la Botezul Domnului, stîngerea apel mari, nimeni dintre credincioșii mei n'a sărutat sf. Cruce cu evlavie și cu dragostea, cu care a sărutat-o acest tânăr. Când am eșit în după amiaza aceea dela Vecernie, tânărul Ilie mi-a ținut calea, să-mi spună, cât de mult l-a mișcă frumusețea serviciilor ce se săvârșesc în sf. Biserică și cât de mult se miră de părinții săi, cari au părăsit biserică, fără să fi avut vre-un motiv serios pentru aceasta. Totodată mi-a anunțat dorința sa ferbinte, de-a primi Botezul după rânduială „Bisericii Strămosești“. După convenita catehizare, în 22 Ianuarie a. c. tânărul Ilie Buda a primit sf. Taină a Botezului și a sf. Mir, naș fiind meseriașul Savu Neamtu, patronul său, care a contribuit foarte mult la intoarcerea angajatului său.

Galșa

Emil căpitan
Preot.

INFORMAȚIUNI

Examen de promovare și calificare preotească.
La examenul de promovare și calificare preotească ținut în 11 și 12 Februarie a. c. au reușit următorii:
La promovare preoți: Dumitru Maci, Teodor Drăla, Miron Gecu, Ilie Chebelev, Vasile Groza. La calificare tinerii: Ioan Jurma, Filip Dobș, Givri Coita, Ștefan R. Muntean, Vasile Dobrin, Petru Ciougradi și Dărie Faur.

La fondul Mililor. Cu ocazia hirotonisirii sale de preot, părintele Dr. S. Școlovan, profesor la Institutul nostru teologic, a dăruit pentru fondul mililor 2000 lei.

Necrolog. Cu inima frântă de durere anunțăm tuturor rudenilor și cunoscuților trecerea la cele eterne a scumpei noastre mame, bună și soacră Văd. *Marta Papp* născ. *Popy* întămolată după îndelungate și grele suferințe Marți 8 Febr. la ora 1 în etate de 70 ani.

Rânășițele pământești ale scumpei noastre defuncte au fost așezate spre vecnică odihnă, după ritul bisericii ort. rom. Miercuri, 9 Febr. la orele 2 p. m. în cimiterul ort. rom. de Jos.

Arad, la 8 Febr. 1927.

Fie-i somnul lin și memoria binecuvântată!

Ilie, George, Sânziana fi și fiice, Cornelia născ. Secula noră, Sabin, Victor, Marius nepoți.

Alegerea deputaților la Adunarea eparhială. Consiliul nostru eparhial întrunindu-se Jui în 10 Febr. a. c. în ședință plenară a luat dispoziții pentru alegerea membrilor la Adunarea eparhială pe un period de 5 ani adică pe anii 1927—1931. Terminul algerii membrilor din cler s'a fixat pe ziua de Marți în 22 Martie a. c. la orele 10, iar a deput.ilor mireni pe Duminecă în 27 Martie în parohiile cu preoți în loc, respective Duminecă în 3 Aprilie a. c. în parohiile vacante.

Revenire la ortodoxie Individul Teodor Draga din Bărsa, trecut la secta baptistă înainte cu 24 ani, a revenit în ziua de Crăciun 1926 la biserică noastră.

Tot în aceeași zi la Vecernie au fost botezate după ritul bisericii noastre de preotul M. Grecu fetetele: Andea Daga, Sabina Brău și Ana Popa, cari mai înainte fuseseră baptiste.

În comuna Cladova păstorită de păr. M. Jurca au revenit la biserică mama: femeia Maria Todor cu fetele sale Sânziana și Maria. Cele două fete mari au fost botezate în religia noastră în 19 Ianuarie a. c.

O noutate în literatura noastră teologică. Biserică sfânt toare și cărmuitoare la fiecare prilej trebuie să arate că este și învățătoare. P. Sf. Sa. Episcopul nostru Grigorie pentru a se afirma cât mai mult caracterul învățătoresc al bisericii a publicat în zilele acestea volumul: „Dela Lăgân până la moarte“, care pe 225 pagini cuprinde 25 predici funebre și 26 predici asupra sfintelor taine, cum și la sfîșiri de biserică, la introducerea unui preot în parohie etc. Volumul costă 80 lei și se poate procura la Librăria Diecezană din Arad Atragem atențiunea Cucernicilor preoți că această carte este mult căutăată și tirid tipărită într'un număr redus da exemplare, se va epuza curând. Asupra cărții vom reveni cu o dare de seamă amănunțită.

Aviz

La Bibliotecă Diecezană se găsește spre vânzare o reverendă, potrivită pentru un preot de statură mai mică.

Concurs repetit

Pe baza ord. Ven. Cons. Epar. de sub Nr. 24-927 să scrie concurs pe parohia vacantă din Crocna cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Venitele împreună cu acest post sunt:
1. Sesiunea parohială constătoare din 22 jug. catas. parte arător parte fânaș și un intravilan parohial gol.

2. Stolele legale.

3. Birul legal

4. Eventuala întregire dela stat, pentru care comuna biserică nu răspunde.

Cuarta deocamdată nu este ci numai după eliberarea școlii confesionale destinate pentru această.

Se vor admite în caz de necesitate și reflectanți de de cl. II eventual și de-a III-a.

Reflectanții la acest post au să-și trimită petițiile însușite conform normelor în vigoare comitetului parohial pe calea Pr. O. Oficiu protopresbiterial ort. rom. din Buteni, jud. Arad și să se prezinte vre-o Duminică ori sârbătoare în sf. biserică din Crocna, spre a-și arăta dexteritatea în tipic, cântare respective în oratorie.

Reflectanții sunt poștiți a se prezenta înainte de ași așterea concursului înaintea Of. protopresbiterial spre a dovedi, că sunt îndreptățiți să reflecteze la aceasta parohie; iar întrucât vor fi din altă dieceză sunt poștiți, înainte de așterea concursului, a se prezenta la P. S. Sa D-lui Episcop din Arad spre al cere înalta încuviințare de a concura la acest post.

Comitetul parohial din Crocna.

În înțelegere cu protopopul *Florin Roxin*.

1-2

- □ -

Pentru îndeplinirea parohiei Labașinț (protopopiatul Lipovei) devenită vacantă prin decedarea parohului Atanase Suciu, se publică concurs din nou în conformitate cu rezoluținea cons. No. 3345-1926, cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Emolumentele sunt:

1. Un intravilan parohial pe care se va muta edificiul școlii vechi, construindu-se în casă parohială.

2. Una sesiune parohială completă.

3. Stolele legale.

4. Birul preotesc legal și anume una spene (15 lire) grâu și un porumb ori alt soi de bucate de fiecare număr de casă.

5. Eventuala întregire dela stat.

Din venitul parohial jumătate — până la 26 Iunie 1927 — compete vădăvei preotese rămase după decedatul preot în senzul § 26 din Reg. pentru pa-

rohiu, care va suportă toate sarcinile de Impozite după acest beneficiu.

Alesul e obligat a suporta toate dările upă beneficiu său și a catehiza la școala primară din loc, și a predica în în toată Duminica și sârbătoarea.

Parohia e de cl. III-a recurenții vor dovedi asemenea calificațune.

Reflectanții își vor înalta recursele ajustate cu documentele recerute comitetului parohial ort rom. din Labașinț, la oficiul protopresbiterial ort rom. din Lipova și se vor prezenta în vre-o duminică ori sârbătoare în sf. biserică din Labașinț spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie, observând strict dispozițunile §-ului 33 din Reg. pentru parohii.

Cei din altă dieceză au să posede permișunea P. S. Sale D-lui Episcop diecezan de a putea recurge, Labașinț în ședința Comitetului parohial ortodox rom. ținută la 8 Aug. 1926.

Comitetul parohial în înțelegere cu: *Fabriciu Manuș* prototieru.

1-3

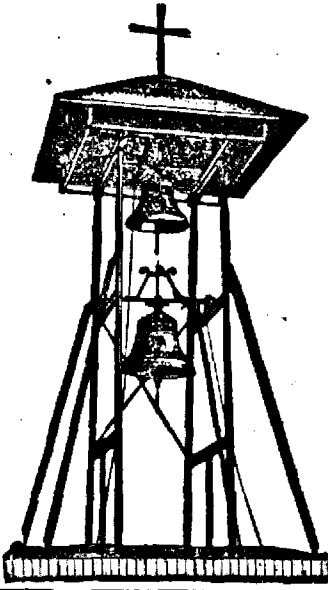
- □ -

POȘTA ADMINISTRAȚIEI

Onoratele Epitropii parohiale sunt rugate să administreze prețul calendarelor primite în comisiune, precum și abonamentul la foaia „Biserica și Școala”.

Direcțiunea Tipografiei diecezane Arad.

UZINELE METALURGICE TIMIȘOARA S. P. A.
 STRADA ANDREI MUȘESANU No. 3

Clopoțe din metal curat. Armonie și acord perfect. Instalati cu cele mai moderne mașini. Prețurile absolut convenabile.

TELEFON No. 23-42.

Redactor responsabil: **SIMION STANA.**

Censurat: Prefectura Judatului.